

Normdocument 5b

Profiel Energetisch Therapeut

Goedgekeurd tijdens de ALV van 25 november 2017.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Begrippenlijst	3
3. Gezondheid	4
4. Natuurgeneeskunde	4
5. Energie	5
5.1. Inleiding.....	5
5.2. Universele energie	5
5.3. Kwantumfysica	5
5.4. Therapeutic Touch.....	6
6. Energetische Therapie	7
6.1. Inleiding.....	7
6.2. Historie	7
6.3. Energetische behandeling.....	7
6.4. Toevoegingen op de energetische behandeling	7
7. Vaardigheden Energetisch Therapeut.....	8
7.1. Inleiding.....	8
7.2. Competenties vanuit het Hbo-karakter van een energetisch gerichte beroepsopleiding.....	8
7.3. Functie-eisen	8
8. Bronnen en naslagwerken	9

1. Inleiding

Therapeuten van het Verbond Van Energetisch Therapeuten hebben naast een beroeps- en competentieprofiel welke gelden voor alle CAM-therapeuten aangesloten bij RBCZ ook een eigen specifiek profiel Energetisch Therapeut.

Dit Normdocument 5b is een beschrijving van het specifieke vakgebied van de energetisch therapeut. Bedoeld voor de beroepsorganisatie en de bij haar aangesloten beroepsbeoefenaren en tevens voor het beroepsonderwijs op dit gebied, de cliënten- en consumentenorganisaties, reguliere zorgverleners en de zorgverzekeraars.

Vanuit een veranderende samenleving worden aan het beroep Energetisch Therapeut steeds hogere eisen gesteld. Hierdoor zijn het profiel en takenpakket van de therapeut steeds in ontwikkeling. Het profiel beschrijft tevens de mogelijke handelingen die de Energetisch Therapeut verricht.

2. Begrippenlijst

- a. Energetische Therapie:
Therapie waarbij energie wordt toegevoegd of afgevoerd via (door) de therapeut.
- b. Natuurgeneeskunde:
Geheel van diagnostische en therapeutische methoden ter bevordering van de gezondheid, waarbij men gebruik maakt van methoden en technieken die in de natuur voorkomen en waarbij het zelfgezend en zelfbeschermend vermogen van een lichaam gestimuleerd wordt. Natuurgeneeskunde werkt volgens een holistisch mensbeeld.
- c. Holistisch mensbeeld:
Kijken naar de gehele mens: op het lichamelijk niveau (grofstoffelijk, functioneel, humoraal/cellulair), het energetische en psychische niveau (emotioneel, mentaal en spiritueel), de omgeving van de mens en de wisselwerking hiermee.
- d. VVET:
Verbond Van Energetisch Therapeuten
- e. Aura:
Het energieveld waarmee elk mens en ieder levend wezen omgeven is.
- f. Chakra:
Energiecentra die het lichaam voorzien van energie.
- g. Spirituele/existentiële dimensie:
Aspecten die bijdragen aan optimaal geestelijk welbevinden.
- h. Curatief:
Dit betekent genezend en kan verwijzen naar alle activiteiten die als het ware een genezende werking hebben.
- i. Palliatief:
Dit betekent verzachtend of verlichtend en verwijst naar zorg voor patiënten die niet meer te genezen zijn, pijnbeheersing en bestrijding van andere lichamelijke klachten, aandacht voor psychologische, sociale en spirituele problemen.
- j. Meridianen:
Energiebanen
- k. CAM:
Complementary and Alternative Medicine (Complementaire en Alternatieve geneeskunde)
- l. RBCZ:
Register Beroepsbeoefenaren Complementaire Zorg

3. Gezondheid

Voor we kunnen inhaken op het vak van de energetisch therapeut is het van belang te weten wat bepaalde begrippen inhouden. Dat geldt ook voor het begrip gezondheid.

Als we kijken naar de nieuwe definitie van gezondheid die de Gezondheidsraad in samenwerking met onderzoeksorganisatie ZonMw¹ heeft opgesteld, komt men na gedegen onderzoek met een nieuwe definitie van gezondheid. En die luidt:

Gezondheid is het vermogen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven. Het verschil met de World Health Organization (WHO)-definitie is, dat in dit concept de potentie benadrukt wordt om gezond te zijn of te worden, zelfs wanneer er sprake is van ziekte. Daarbij zijn persoonlijke groei, ontwikkeling en het vervullen van persoonlijke doelen in het leven net zo belangrijk.

De nieuwe definitie van gezondheid is te verdelen in zes dimensies: lichamelijke functies, mentale functies en beleving, de spirituele/existentiële dimensie, kwaliteit van leven, sociaal-maatschappelijke participatie en dagelijks functioneren. Uit het onderzoek blijkt dat beleidsmakers, onderzoekers en artsen doorgaans vooral naar de lichamelijke functies kijken, terwijl patiënten doorgaans alle dimensies even belangrijk vinden. Doordat de nadruk op veerkracht en eigen regie ligt, voelen patiënten zich in hun kracht aangesproken en niet uitsluitend benaderd als zieke. Sociale participatie en zingeving zijn minstens zo belangrijk als aandacht voor fysieke klachten.

Het is juist in mentale functies en beleving, de spirituele/existentiële dimensie, kwaliteit van leven en dagelijks functioneren waar de energetisch therapeut van toegevoegde waarde kan zijn. Dit kan bijvoorbeeld zijn door middel van inzicht geven in de blokkades en dit kan zijn door de energieverstoring in desbetreffende lagen op te heffen. Dit alles wordt ondersteund met energetische behandeling in combinatie met therapeutische gespreksvoering.

4. Natuurgeneeskunde

Natuurgeneeskunde is een filosofie, een benadering met een geheel eigen werkwijze. Toen in de 19^e en 20^e eeuw de traditionele natuurgeneeskunde verdrongen werd door geneeswijzen die gericht waren op ziektesymptomen en ziekteverwekkers, verdween de aandacht voor het zelfgenezend vermogen en de optimalisering van het organisme bij de moderne geneeskunde grotendeels uit beeld. De natuurgeneeskunde ontwikkelde zich op haar eigen manier verder.

De term 'alternatieve geneeswijzen' wordt vaak gebruikt als synoniem voor Natuurgeneeswijzen. Alternatief wordt vaak gekoppeld aan een wat 'zweverige' leefwijze. Het betekent echter niets anders dan de keuze hebben, op andere beginselen gevestigd, afwijkend van het heersende. Tegenwoordig wordt vooral de term 'complementair' gebruikt in plaats van 'alternatief'. Complementair betekent aanvullend en is een beter passende term.

Natuurgeneeskunde richt zich bij ziekte zoveel mogelijk op de gehele mens: op het lichamelijke, het energetische en psychische (emotioneel, mentaal en spiritueel) niveau, de omgeving van de mens en de wisselwerking hiermee.

¹ ZonMw is de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis, om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

De wijze van behandeling richt zich dus niet alleen op zieke organen en bijkomende symptomen, maar op de gehele mens. Kortom: natuurgeneeskunde werkt volgens een holistisch mensbeeld.

Factoren die een gezonde balans kunnen verstoren zijn onder meer:

Stress, weinig rust, trauma's, slechte voedingsgewoonten, weinig beweging, ophoping van afvalstoffen, het negeren van de eigen intuïtie en het eigen gevoel.

Van groot belang hierbij is dat de cliënt zelf inzicht krijgt in de mogelijke oorzaak van zijn ziekte, waardoor er een bewustzijnsverandering kan plaatsvinden en het zelfgenezend vermogen van de cliënt geactiveerd kan worden.

Natuurgeneeskunde is een geneeswijze. Dit betekent dat natuurgeneeskunde een samenhangend geheel is van diagnostische en therapeutische methoden ter bevordering van de gezondheid.

5. Energie

5.1. Inleiding

Energie is de capaciteit van een systeem om warmte, licht en/of beweging te produceren, de mogelijkheid om arbeid te verrichten, of ruimer: de mogelijkheid om een verandering te bewerkstelligen. Energie kan ook gezien worden als essentiële natuurlijke hulpbron, aangezien ze geconsumeerd, geproduceerd en gebruikt wordt door alles wat leeft.

5.2. Universele energie

Het universele energieveld is sinds vroeger tijden bekend en waargenomen. Elke cultuur had een andere naam voor het verschijnsel, bekeek het vanuit haar eigen gezichtspunt en ontdekte overeenkomstige basiseigenschappen.

Deze universele energie vind je in de hele natuur. In de westerse literatuur wordt door volgelingen van Pythagoras rond 500 voor Chr. voor het eerst melding gemaakt van deze vitale energie, levensenergie. Zij beweerden dat deze energie, gezien als een lichtende vorm, verschillende effecten in het menselijk organisme teweeg kan brengen, waaronder ook genezing van ziekte.

Het gegeven van deze levensenergie is een essentieel aspect van het werkgebied van een energetisch therapeut.

5.3. Kwantumfysica

Een recente tak van natuurkunde, kwantumfysica, onderzoekt het gedrag van golven energie en materie. De kwantumfysica heeft aangetoond dat in de wereld van de kleinste deeltjes van de materie geheel andere natuurwetten gaan gelden dan de tot nu toe algemeen aanvaarde natuurwetten. Kwantumfysica onderzoekt en beschrijft (o.a. door natuurkundigen als Erwin Schrödinger en Niels Bohr) het gedrag van zeer kleine deeltjes, deeltjes die zo klein zijn dat de gangbare Newtoniaanse natuurkunde niet meer opgaat.

Deze tak van wetenschap is nog erg jong omdat er tot voor kort nog geen meetapparatuur beschikbaar was om de eigenschappen van deze zeer kleine deeltjes te onderzoeken.

Zo blijkt dat *alle materie*, dus ook de kernen van atomen, voor het grootste gedeelte uit lege ruimte bestaat. Hetgeen dan nog overblijft, gedraagt zich onder bepaalde omstandigheden niet als materie, maar als golven energie.

Alles wat we waarnemen is een vastere vorm van energie. Een ander vreemd verschijnsel is dat deze kleinste deeltjes beïnvloed worden door de waarnemer en dus nooit objectief waargenomen kunnen worden. Zo blijkt uit verschillende proeven dat de waarnemer invloed heeft op de uitslag van het experiment.

Ook het begrip *tijd en ruimte* krijgt in de kwantumfysica een andere lading. Deeltjes lijken een soort bewustzijn, een voorspellend vermogen te hebben, ze weten wat er gaat gebeuren en reageren daarop. Er moet dus een communicatievorm zijn die sneller is dan het licht! Alle materie heeft een energieveld om zich heen dat invloed heeft op zijn omgeving. Verleden, heden en toekomst zijn één. Materie kan op meerdere plaatsen tegelijk zijn, zonder enige vertraging kan het ene deeltje invloed uitoefenen op een ander deeltje dat zich duizenden kilometers verder bevindt. Hierdoor ontstaat een wetenschappelijke basis van hetgeen door eeuwenoude tradities en religies wordt verkondigd.

Binnen de wetenschap van de kwantumfysica is er een stroming die met de gegevens van de kwantumwetten een verklaring gaat zoeken voor energetische verschijnselen en al eeuwenlang bekende spirituele wetten. De nieuw ontdekte wetten in de kwantumwereld blijken de wetten uit de spirituele wereld te bevestigen, zodat we nu ook een wetenschappelijke ondersteuning krijgen voor de spirituele wereld om ons heen.

Veel energetische verschijnselen worden beschouwd als paranormaal, naast het normale, omdat ze niet met de tot nu toe gangbare kennis te verklaren waren. Ontdekkingen vanuit de kwantumfysica geven handvatten voor nieuwe verklaringsmodellen om deze verschijnselen binnen een wetenschappelijk kader te plaatsen.

5.4. Therapeutic Touch

Therapeutic Touch is rond 1975 ontwikkeld aan de Universiteit van New York door hoogleraar verpleegkunde Dolores Krieger en Dora Kunz. Zij hebben Therapeutic Touch zo opgezet dat elke verpleegkundige of verzorgende het op dezelfde manier kan leren toepassen via een stappenplan met een vaste opbouw. In Nederland worden de Therapeutic Touch-cursussen verzorgd door het Van Praag Instituut, dat inmiddels meer dan 3000 zorgverleners tot Therapeutic Touchers heeft opgeleid. Zie ook het rapport Stuurgroep 'Implementatie Evidence-based Complementaire Zorg van november 2015. Hierin staan de belangrijkste resultaten van de inventarisatiestudie naar complementaire zorg in zorginstellingen. De studie is uitgevoerd door de Stuurgroep 'Implementatie Evidence-based Complementaire Zorg' op verzoek van ZonMw.

Therapeutic Touch is geen vorm van energetische therapie, want ook al is Therapeutic Touch een energetische behandelwijze, het is geen therapie. Therapeutic Touch is een eenvoudige verpleegkundige interventie die gericht is op het bevorderen van ontspanning en welbevinden en niet op genezing als zodanig. Therapeutic Touch is een systematische methode die uit vijf stappen bestaat die iedereen aan kan leren.

Als de mens ook uit energie bestaat, zoals een aanname bij Therapeutic Touch luidt, dan is het logisch te veronderstellen dat die energie op de een of andere manier waarneembaar en beïnvloedbaar is. Daarvoor moeten misschien wel nieuwe vaardigheden en technieken ontwikkeld en aangeleerd worden, maar bijzondere vermogens zijn er in principe niet voor nodig.

6. Energetische Therapie

6.1. Inleiding

Een energetisch therapeut richt zich op het herstellen van de harmonie en de natuurlijke balans in het lichaam en het bevorderen van het zelfherstellende vermogen van de mens. Deze therapeut gaat ervan uit dat mensen ziek worden als hun toestand van evenwicht in fysiek, emotioneel, mentaal en spiritueel opzicht, min of meer langdurig is verstoord. Chronische ziekten ontstaan wanneer de natuurlijke geneeskracht van de mens niet meer in staat is om op eigen kracht een nieuw evenwicht te creëren. De natuurlijke geneeskracht wordt gezien als vitale levenskracht, die aanwezig is in ieder mens, een natuurlijke neiging naar gezondheid en een vermogen tot zelfhandhaving. De energetisch therapeut kan deze levenskracht stimuleren.

6.2. Historie

Energetische therapie is gegrond in oeroude tradities. Te denken valt onder meer aan de Chinese en Ayurvedische geneeswijzen, waarbij het werken met energiebanen (meridianen), acupunctuur, chakra's en de natuurelementen een duidelijke plek hebben. Het lijkt erop dat deze tradities krachtiger of explicieter bewaard zijn gebleven in de oosterse dan in de westerse cultuur. Het overeenkomstige aspect in het geheel is energie. Alles bestaat uit energie, soms meer en soms minder tastbare. Het lichaam is een tastbare vorm van energie, evenals bijvoorbeeld de aarde en een boom. Daarnaast hebben we ook minder tastbare vormen van energie in ons en om ons heen, zoals radiogolven en de aura.

6.3. Energetische behandeling

Ieder lichaamsdeel, iedere lichaamsfunctie is op energetisch niveau terug te vinden in het auraveld. De functie van de aura is van belang voor onze gezondheid. Een energetisch therapeut is opgeleid in het waarnemen (readen) van de aura en de auralagen die zich daarin bevinden. Deze lagen vertegenwoordigen allemaal een andere functie en kunnen gekoppeld worden aan de dimensies zoals benoemd in hoofdstuk 3, te weten lichamelijke functies, mentale functies en beleving, de spirituele/existentiële dimensie, kwaliteit van leven, sociaal-maatschappelijke participatie en dagelijks functioneren. De therapeut kan desgewenst energie toevoegen of afvoeren (healen) in deze lagen en in de energiepunten en -banen. Deze energetische aspecten maken deel uit van een energetische anatomie, de opbouw van het energetische lichaam. Dit is de basis van het vakgebied van een energetisch therapeut.

Daar waar de Therapeutic Touch-beoefenaar alleen energie toevoegt of afvoert, is de energetisch therapeut in staat de blokkades op te sporen, te duiden wat de verstoring inhoudt en de energiestroom te herstellen, zodat het zelfherstellend vermogen van de cliënt wordt geactiveerd. De energetisch therapeut kan de cliënt helpen om een bewustzijnsverandering op gang te brengen. Het hele proces is erop gebaseerd dat de cliënt weer in zijn kracht komt te staan en weer de regie kan (her)nemen over zijn eigen leven.

6.4. Toevoegingen op de energetische behandeling

Binnen VVET verstaan we onder energetische therapie, therapie waarbij *via de therapeut zelf* blokkades worden opgespoord, verstoringen worden geduid en de energiestroom wordt hersteld. Andere mogelijkheden om energiestromen te beïnvloeden met gebruikmaking van externe zaken en/of middelen, zoals een biotensor, bachbloesemtherapie, fytotherapie, klankschalen etc., worden gezien als toevoeging op de therapie. Energetische therapie dient zonder toevoegingen meer dan 50 procent van het consult in beslag te nemen.

7. Vaardigheden Energetisch Therapeut

7.1. Inleiding

Het beroepsgericht handelen van de therapeut binnen de beroepspraktijk is ontwikkeld vanuit:

- a. voortdurende kennis en kunde van de therapeutische werkvorm(en);
- b. de ethiek;
- c. de normen en waarden die ontstaan vanuit begrip van en betrokkenheid bij de maatschappij en de maatschappelijke verhoudingen.

7.2. Competenties vanuit het Hbo-karakter van een energetisch gerichte beroepsopleiding

Een competentie is een geïntegreerd geheel van kennis, inzicht, vaardigheden, attitude en persoonlijke eigenschappen waarmee op adequate wijze resultaten kunnen worden behaald in een bepaalde context van een werksituatie of beroepsuitoefening. Competenties verwijzen naar individuele vermogens in relatie tot de eisen van het uit te oefenen beroep van therapeut.

De algemeen geldende competenties voor alle CAM-therapeuten worden benoemd in Normdocument 5a Beroepscompetentieprofiel CAM-therapeut. De specifieke competenties voor het beroepsspecifieke gedeelte van Energetisch Therapeut volgen hieronder.

7.3. Functie-eisen

Met betrekking tot de functie-eisen wordt gesteld dat de therapeut dusdanig is opgeleid dat:

- a. De therapeut gediplomeerd is c.q. een licentie heeft van een door VVET geaccrediteerde opleiding; zodat deze op het gebied van medische en psychosociale basiskennis, therapeutische vaardigheden, ondernemerschap en de vakdiscipline energetische therapie, basale aspecten kan herkennen. Hierdoor wordt zichtbaar of de te geven behandelingen passen binnen de mogelijkheden en begrenzingen van de vakdiscipline van de therapeut.
- b. De therapeut blokkades kan opsporen, verstoringen duiden en de energiestroom herstellen, kortom een energetische behandeling kan uitvoeren. Hiervoor gebruikt de therapeut intuïtieve of buitenzintuiglijke vermogens als helder weten, helder zien, helder horen, helder voelen, helder proeven en helder ruiken.
- c. De therapeut kennis dient te hebben van chakra's, aura, meridianen, psychosomatiek, spiritualiteit, parapsychologie en verlies- en rouwbegeleiding.
- d. De therapeut geen ziekten behandelt maar de gehele mens, waarbij in hoofdzaak energetische therapie wordt ingezet. Dit houdt in dat meer dan 50% van de behandeling hierop gericht dient te zijn.
- e. De therapeut de cliënt inzichten geeft ten aanzien van het persoonlijk proces, zodat de cliënt de mogelijkheid krijgt tot bewustwording en persoonlijke groei.
- f. Het eigen verantwoordelijkheidsbesef en de zelfzorg van de cliënt gestimuleerd wordt.
- g. De therapeut praktische ervaring heeft opgedaan met het behandelen van cliënten tijdens de opleiding.
- h. De therapeut zorg draagt voor zijn continue ontwikkeling op het gebied van onder andere kennis, zelfontwikkeling en kunde.
- i. De therapeut over diverse behandelingstechnieken beschikt.

- j. De therapeut zich houdt aan de Beroepscode voor Ethiek en Gedrag voor therapeuten zoals is vastgelegd door VVET en omschreven is in Normdocument nr. 4, Beroepscode Ethiek en Gedrag.
- k. De therapeut volgens de omschrijving van het beroep in het Normdocument 5 Beroepsprofiel en 5a Beroepscompetentieprofiel functioneert.
- l. De therapeut zorg draagt voor bij- en nascholing, zelfreflectie en intervisie om het beroep goed te kunnen blijven uitoefenen.
- m. De therapeut zich op de hoogte houdt van maatschappelijke, politieke en medisch-wetenschappelijke ontwikkelingen die direct en/of indirect betrekking hebben op de uitoefening van het beroep.
- n. De behandeling door de therapeut preventief, curatief en/of palliatief kan zijn. De therapeut behandelt de cliënt met acute of chronische symptoombeelden indien de aard van de symptomen zodanig is dat behandeling naar inzicht van de therapeut verantwoord is.
- o. Deze de cliënt adequaat kan behandelen ter voorkoming van verstoring op dieper niveau.
- p. De therapeut in staat is om de zingevingsvragen van de cliënt te ondersteunen.
- q. Deze gewoonten en ontwikkelingen binnen het leefpatroon van de cliënt kan signaleren die de gezondheid kunnen beïnvloeden.
- r. Aan cliënten gevraagd en, in die gevallen waarin inzicht daartoe aanleiding geeft, ongevraagd voorlichting op het gebied van preventie wordt gegeven.

8. Bronnen en naslagwerken

- a. Beroepsprofiel en Beroepscompetentieprofiel CAM-therapeut RBCZ, sector Medisch-Sociaal Multi en daarop gebaseerd Normdocument nr. 5 Beroepsprofiel VVET en Normdocument nr. 5a Beroepscompetentieprofiel VVET.
- b. Rapport ZonMw 2011 en 2014 (www.zonmw.nl)
- c. Rapport Complementaire Zorg in Ziekenhuizen, verpleeghuizen en GGZ-instellingen januari 2015 (www.zonmw.nl)
- d. Website van Praag Instituut www.therapeutictouch.nl
- e. Artikelen Robert Mierlo